

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący)

SSN Aleksander Stępkowski (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu S. T.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Prokuratora

Generalnego, Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 24 czerwca 2019 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 31 maja 2019 r. S. T., wyborca zarejestrowany w spisie wyborczym obwodowej komisji wyborczej nr (...) na terenie działania Okręgowej Komisji Wyborczej w W., będący jednocześnie członkiem tejże komisji, złożył na podstawie art. 82 § 2 k.w. protest wyborczy zarzucając w nim:

1. systemowe naruszenia zasad organizacji wyborów, polegające na odstąpieniu od kontroli liczby przekazywanych kart wyborczych członkom obwodowej komisji wyborczej nr (...);

2. możliwość zaistnienia nadużyć wynikających z faktu pozostawiania w spisie wyborców obwodowej komisji wyborczej nr (...) osoby, która w związku z

dopisaniem jej do spisu wyborców w innej komisji, winna być wykreślona ze spisu komisji obwodowej (...).

Wyborca opisał w uzasadnieniu proces przekazywania kart wyborczych obwodowej komisji wyborczej (...) wskazując na szereg okoliczności, które jego zdaniem stanowiły nieprawidłowości pozwalające na dokonanie fałszerstw wyborczych mających wpływ na wynik wyborów. Ponadto opisał przypadek wyborcy, który w spisie wyborców komisji obwodowej (...) figurował pod pozycją 1.444, gdy tymczasem powinien zostać z tego spisu wykreślony w związku z dopisaniem go do spisu wyborców komisji wyborczej w C.

Pismami z dnia 7 czerwca 2019 r. w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym, stanowisko swoje zajęł Zastępca Prokuratora Generalnego R. H., Zastępca Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej S. M., oraz Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w W., R. W.

Zastępca Prokuratora Generalnego wskazał, że Wyborca „nie przytoczył żadnych konkretnych zdarzeń zawierających znamiona przestępstwa (przeciwko wyborom – przyp. Sądu Najwyższego) oraz nie wskazał dowodów uprawdopodobniających popełnienie przestępstw w toku wyborów do Parlamentu Europejskiego lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego mających wpływ na przebieg głosowania albo na jego wyniki” i zaproponował pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Zastępca Przewodniczącego PKW również wskazał, że „wnoszący protest nie sformułował w nim zarzutu przestępstwa przeciwko wyborom oraz nie wskazał żadnego naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego” przez co, w opinii PKW protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu. Jednocześnie jednak w stanowisku Państwowej Komisji Wyborczej wskazano na szereg błędów w sposobie prezentowania przez Wyborcę wnoszącego protest, stanu faktycznego. Błędy te w znacznej mierze wynikały z braku wiedzy wyborcy (będącego jednocześnie członkiem obwodowej komisji wyborczej), na temat właściwych unormowań, w szczególności zaś tych, które wynikają z (powoływanej skądinąd w proteście) uchwały nr 70/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26 kwietnia 2019 r. (M.P. poz. 433).

Z kolei Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej W. nr (...), obszernie przedstawił zasady sporządzania i przekazywania kart wyborczych do obwodowych komisji wyborczych wskazując jednocześnie, że Wyborca wnoszący protest „dowolnie interpretuje obowiązujące przepisy regulujące procedury wyborcze, a swoje domysły uznaje za dowód naruszenia prawa wyborczego” i w związku z tym, stosownie do art. 394 § 2 k.w., w ocenie Okręgowej Komisji Wyborczej w W., protest nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest wyborczy, zgodnie z art. 243 § 1 w zw. z art. 336 k.w. należy pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.w. protest przeciwko ważności wyborów może być wniesiony jedynie z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI k.k. mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów; lub naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, które ma wpływ na wynik wyborów. Jednocześnie, wnoszący protest, zgodnie z art. 241 § 3 k.w., powinien w nim sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody na których oparł swoje zarzuty. Oznacza to konieczność wskazania konkretnych przepisów Kodeksu karnego z rozdziału XXXI lub przepisów Kodeksu wyborczego, które miały zostać naruszone, czego w proteście wyborczym nie uczyniono. Tym samym, protest nie spełnia warunków określonych w art. 241 k.w. i jako taki musi zostać pozostawiony bez dalszego biegu, zgodnie z art. 243 § 1 w zw. z art. 336 k.w.

Niezależnie jednak od treści postanowienia, Sąd Najwyższy pragnie zwrócić uwagę na fakt, że Wyborca składający protest zwrócił uwagę na realne nieprawidłowości w procesie przekazywania kart do głosowania obwodowym komisjom wyborczym (m.in. kwitowanie odbioru niezweryfikowanej liczby kart do głosowania). Co więcej, nieprawidłowości te miały być tłumaczone treścią odbytych szkoleń, choć stanowiły naruszenie zasad określonych w uchwale PKW nr 70/2019 z 26 kwietnia 2019 r. Nie ulega też wątpliwości, że niedopuszczalna jest sytuacja, w której wyborca widnieje w kilku rejestrach wyborczych, jak to miało miejsce w przypadku, o którym była mowa w rozpatrywanym proteście. Choć nie sposób

mówić o wpływie tych okoliczności na wynik wyborów, to jednak właściwe organy powinny wziąć je pod uwagę i dołożyć starań celem ich wyeliminowania na przyszłość.